

7. Com comencem a treballar?

El treball conjunt entre l'ajuntament i l'APS ve marcat per les diferents fases d'elaboració del PLS, que segons la «*Guia metodològica per a l'elaboració d'Un Pla Local de Salut*» són:

- ▶ Fase prèvia.
- ▶ Anàlisi de situació de salut o perfil de salut.
- ▶ Pla d'acció.
- ▶ Fase d'aprovació política.
- ▶ Fase d'implementació i execució.
- ▶ Avaluació final.

7.1. Fase prèvia

7.1.1. Establir vincles

En aquesta fase cal establir vincles entre l'ajuntament i l'APS a través de disposar de principis compartits com són:

- ▶ Tenir i participar d'una visió professional compartida sobre què és i quin abast té la salut pública, que indueixi al treball conjunt de forma sistemàtica.
- ▶ Reconèixer que aquesta feina no es pot fer sense la participació de tots els sectors implicats, especialment els que tenen responsabilitats en la gestió dels determinants de la salut, i que s'ha de promoure tant des de l'ajuntament com des de l'APS. Alternativament, ser conscient del cost de no fer-ho.
- ▶ Crear la confiança mútua a partir del reconeixement de les responsabilitats en els àmbits de cadascú.

Però també a través de desenvolupar operativament els vincles mitjançant:

- ▶ Un pla de treball conjunt que asseguri la interactuació sistemàtica i amb continuïtat, tant a l'inici de la relació com amb posterioritat.
- ▶ La compartició d'informació sobre els temes que es tractin.
- ▶ La coordinació de les accions i relacions amb tercers.
- ▶ La redacció del desenvolupament dels treballs conjunts i els acords als quals s'arribi, incloent-hi els terminis de realització i la revisió sota el prisma de la responsabilitat.
- ▶ La constitució del Grup Motor.

7.1.2. Constitució del Grup Motor

En aquesta fase es constitueix el Grup Motor (GM) i es recomana que estigui format per:

- ▶ la persona o les persones representants de:
 - Salut Pública de l'ajuntament.
 - L'EAP del municipi (o les representants dels diferents EAP de la població) amb el vistiplau de les persones amb responsabilitat a l'APS, que han d'aprovar la participació. Poden formar-ne part totes les persones que tinguin coneixement i interès per la salut comunitària i desitgin integrar-se en el PLS: persones responsables de la salut comunitària de l'EAP, professionals de la infermeria, de serveis socials, de medicina o representants d'atenció a l'usuari. Per formar-ne part hi haurà d'haver una voluntat expressada pel director/a de l'EAP i, eventualment, per el/la responsable de l'entitat proveïdora perquè les persones de l'EAP participin en el PLS.
- ▶ La persona responsable tècnica de participació ciutadana de l'ajuntament.
- ▶ La persona responsable tècnica de comunicació de l'ajuntament.

I, si és possible, amb representants de:

- ▶ L'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT).
- ▶ CatSalut.
- ▶ Altres perfils de persones que des de l'ajuntament i els propis integrants del Grup Motor es considerin oportuns per la coneixença del territori i la seva implicació en la salut i el benestar de les persones.

Tasques de la persona amb perfil tècnic de l'ajuntament que lidera el procés:

- ▶ Contactar per via telefònica amb les persones que formaran part del Grup Motor, per informar-les de l'elaboració del Pla i sol·licitar la seva participació.
- ▶ Crear una base de dades de les persones del Grup Motor:
 - Nom i cognoms.
 - Responsabilitat.
 - Institució.
 - Correu electrònic de contacte.
 - Telèfon.
- ▶ Crear un grup de difusió de correu electrònic amb totes les persones del Grup Motor prèvia sol·licitud d'autorització perquè el seu correu sigui compartit amb la resta del grup.
- ▶ Enviar un correu a tot el Grup Motor per informar que formen part del grup i convocar-los a la primera reunió de constitució (valorar la còpia oculta per garantir l'anonimat).

Tasques del Grup Motor:

- ▶ Elaborar l'estratègia de treball conjunt.
- ▶ Compartir els objectius, tant generals com específics, del PLS o de qualsevol programa o estratègia que es desitgi treballar conjuntament.
- ▶ Definir els representants del Grup Coordinador.
- ▶ Proposar representants tècnics i de la població, mitjançant la representació de les entitats o associacions, per participar en l'anàlisi qualitativa.
- ▶ Suggestir l'organització i la logística de la participació comunitària.
- ▶ Repartir-se l'activitat vinculada amb el contacte associatiu i compartir les informacions.
- ▶ Assignar de forma conjunta responsabilitats i tasques i programar el seu seguiment i, si és possible, fer-les amb equips mixtos que incloguin persones de l'ajuntament i de l'APS.
- ▶ Participar conjuntament en el disseny de l'estratègia i de l'operativa de la coordinació entre ajuntament i APS.
- ▶ Establir un calendari de reunions sistemàtiques per al seguiment del procés de treball conjunt.

- ▶ Documentar i compartir el que fan i fer un rendiment de comptes públic anual, que inclogui processos i resultats relacionats amb els àmbits de la coordinació.
- ▶ Formar-se plegats: compartir bibliografia, assistir a cursos, conèixer altres experiències, demanar assessorament expert.

Aquest conjunt de tasques poden constituir la base d'un document que expressi la forma de funcionament del Grup Motor.

7.1.3. Mecanismes per a la coordinació

A la primera reunió del Grup Motor es decidiran les eines i mecanismes que poden ser útils per coordinar-se, com:

 Whatsapp o qualsevol altra eina relacional que es determini, com el correu electrònic.

 Eines en línia per compartir informació: *Drive* o similar.

 Reunions periòdiques amb convocatòria, participació, lloc, ordre del dia i actes per seguir els acords.

7.1.4. Constitució del Grup Coordinador

El Grup Coordinador (GC) és el grup que farà d'enllaç entre el Grup Motor i la ciutadania i que, una vegada aprovat el PLS, donarà suport i participarà activament en la seva implementació en l'àmbit local. Estarà format per persones del teixit associatiu del municipi, professionals i persones representatives que coneguin la realitat de la població.

Tasques de la persona amb perfil tècnic i de la representant de l'EAP:

Proposar entitats del teixit associatiu del municipi per formar part del Grup Coordinador, conjuntament amb les persones del Grup Motor

Crear una base de dades:

- ▶ Nom i cognom.
- ▶ Entitat/Associació que representen.
- ▶ Correu electrònic.
- ▶ Telèfon.

Tenir molt present la confidencialitat d'aquesta informació.

7.2. Anàlisi de situació de salut o perfil de salut

L'objectiu d'aquesta fase és elaborar l'anàlisi de la situació de salut del municipi, segons el model de determinants de salut.

Per portar-la a terme és necessària la implicació i coordinació de l'ajuntament i

l'APS de manera que ambdues aportin i complementin els indicadors de salut que tinguin al seu abast extrets de dades obertes publicades per diferents organismes o bé dades o estudis propis elaborats per l'ajuntament o l'APS.

En aquesta fase es farà un treball conjunt que comporta:

- ▶ Compartir estudis previs elaborats per l'ajuntament i l'APS (informes existents, diagnòstic de salut previ...).
- ▶ Cercar els diferents indicadors de salut i els seus determinants, tan actualitzats com sigui possible.
- ▶ Mantenir al dia l'anàlisi de la situació de salut.
- ▶ Actualitzar el mapa d'actius del municipi.

Tasques de la persona amb perfil tècnic de l'ajuntament:

- ▶ Sol·licitar informació a les diferents àrees tècniques de l'ajuntament per obtenir la informació necessària. Documents a sol·licitar:
 - ▶ Pla d'acció municipal
 - ▶ Plans elaborats:
 - Pla de joventut.
 - Pla de mobilitat.
 - Pla d'igualtat.
 - Pla d'urbanisme.
 - Pla d'entorn.
 - I tots aquells que es considerin oportuns per ser incorporats.
- ▶ Coordinar la informació entre les persones amb responsabilitats polítiques i les que tenen responsabilitats tècniques.

Tasques de les persones representants de l'APS:

- ▶ Sol·licitar informació al personal tècnic de salut de la seva ABS amb les dades de salut més actualitzades que sigui possible.
- ▶ Compartir informació amb l'EAP a les reunions d'equip.
- ▶ Ampliar la informació existent.
- ▶ Aportar la visió assistencial i comunitària de l'EAP.
- ▶ Participar en l'elaboració dels grups focals per a l'anàlisi qualitativa.
- ▶ Participar en els grups focals.

7.3. Pla d'acció

En aquesta fase es defineixen i prioritzen els problemes i les necessitats que s'abordaran, formulant les línies estratègiques, els objectius i les accions.

El Pla s'elabora a partir de les propostes polítiques, tècniques i ciutadanes recollides mitjançant la participació comunitària.

Les funcions de l'ajuntament i l'APS són:

- ▶ Aportar el coneixement sobre els programes i accions que es porten a terme per part de l'ajuntament, l'APS i altres institucions o associacions.
- ▶ Proposar línies estratègiques, metes operacionals i accions a portar a terme.
- ▶ Definir el lideratge i l'àrea responsable de cada una de les accions.
- ▶ Consensuar les accions suggerides i la seva temporització.
- ▶ Definir els indicadors d'avaluació.

Les funcions específiques de l'APS són:

- ▶ Aportar accions específiques a realitzar per part de l'APS.
- ▶ Compartir amb l'EAP el treball que es du a terme en el Grup Coordinador.

Tasques de la persona representant de l'EAP:

- ▶ Elaborar una anàlisi crítica constructiva del document realitzat.
- ▶ Compartir la informació amb l'EAP.
- ▶ Revisar que les accions que es porten a terme des de l'EAP queden reflectides al Pla d'acció.
- ▶ Incorporar les propostes de millora.
- ▶ Coordinar-se amb la persona amb perfil tècnic de l'ajuntament.

7.4. Aprovació política

En aquesta fase, la persona que lidera el Pla de Salut des de l'ajuntament és la responsable de treballar conjuntament amb les persones amb responsabilitats polítiques del Pla i portarà a terme:

- ▶ La revisió acurada del Pla per tal que sigui coherent amb les línies estratègiques polítiques.

- ▶ La incorporació de les modificacions oportunes al Pla.
- ▶ La preparació de la documentació corresponent que ha d'aprovar l'equip de govern.

Tasques de la persona que lidera el Pla de Salut des de l'ajuntament:

- ▶ Enviar el Pla de Salut a totes les regidories implicades per a la revisió.
- ▶ Convocar una reunió amb les persones amb responsabilitat política.
- ▶ Incorporar en el Pla de Salut les aportacions realitzades en l'àmbit polític.
- ▶ Preparar el document per ser presentat al ple de l'ajuntament o a la junta de govern per a la seva aprovació.

7.5. Execució i seguiment

En aquesta fase cal mantenir la coordinació entre l'ajuntament i l'APS per tal de compartir l'evolució de les accions proposades, revisar la temporització de les accions i coordinar-se, conjuntament amb altres institucions, per portar a terme les accions definides i assolir els objectius proposats.

Tasques entre l'ajuntament i l'APS:

- ▶ Programar reunions trimestrals de seguiment del PLS.
- ▶ Coordinar les accions que es porten a terme.
- ▶ Organitzar les accions conjuntes definides al PLS.

7.6. Avaluació

En la fase d'avaluació, s'utilitzarà com a model la «*Guia per a l'avaluació d'un Pla Local de Salut.*» Les funcions de l'ajuntament i l'APS seran:

- ▶ Definir l'organització per a l'avaluació.
- ▶ Avaluar conjuntament els indicadors prèviament identificats.
- ▶ Fer una anàlisi crítica constructiva dels resultats de l'avaluació i proposar mecanismes de millora.